

роки, маючи дві роботи й сім'ю, яку потрібно годувати. За рік він піднявся на найвищий щабель п'єдесталу пошани у штовханні ядра.

«Ця книжка не лише для паралімпійців, вона – для кожного. Я хочу, щоб читачі зрозуміли, що неважливо, який вік, який діагноз і що кажуть люди навколо. Якщо ви цього хочете – відкривайте себе, ідіть до

свої мрії, будьте щасливими незалежно від того, які у вас можливості, бо насправді вони безмежні», – переконана Людмила Даєр.

Варто зазначити, що всі витрати на написання і публікацію книги Людмила взяла на себе. Коли не вистачило грошей на друк – продала власний автомобіль «Ауді». За власні кошти побувала в

багатьох містах України, презентуючи видання і розповідаючи про його героїв.

Зараз Даєр мріє про те, щоб перекласти книжку англійською і видати її в Лондоні. Для цього повернулася до Британії.

«І за переклад книги англійською мовою, і за друк потрібно платити, заощадження закінчуються, а другої «Ауді» в мене немає», – зітхає авторка.

Спорт – чи не єдина сфера, де люди з обмеженими можливостями можуть реалізуватися

Книга «Неможливе – можливо» зосереджена в першу чергу на особистостях спортсменів. І якимось за кадром лишилася думка, що успіх наших атлетів інвалідів можна було спрогнозувати.

По-перше, свої плоди принесла система фізичного виховання і спорту для людей з обмеженими можливостями «Інваспорт», розроблена Паралімпійським комітетом ще в 1993 році. Відповідно до неї тепер у кожній області України є принаймні одна школа, яка надає дітям-інвалідам змогу займатися спортом – від волейболу та легкої атлетики до плавання.

Умови й програму підготовки спортсменів у Національному паралім-

пійському центрі в Євпаторії експерти визнають одними з найкращих у світі.

Спортивні функціонери зі США, Великої Британії, Австралії та інших країн – паралімпійських лідерів – звертаються до України з проханнями про обмін досвідом.

А з іншого боку, паралімпійський спорт – практично єдина сфера, де людина з обмеженими можливостями може реалізувати себе в Україні. Суспільство досі лишається закритим для тих, хто не такий, як усі. Ця книжка змушує трішки іншими очима подивитися на людей, які нас оточують. І зрозуміти, що ті, кого ми називаємо інвалідами, жаліємо їх, – можливо, де в чому кращі за нас.

«Я хочу, щоб, прочитавши цю книгу, кожен хлопець чи дівчина, які мають проблеми зі здоров'ям, які не бачать, які не ходять, – щоб вони знайшли в ній – джерело енергії для подолання бар'єрів, що існують між ними і суспільством, для виходу з соціальної ізоляції.

Для здорових, яких зламало життя і які втрачають віру в можливість подолати труднощі, хай це стане прикладом, як можна не чекати від когось вирішення твоїх проблем, а самому робити неможливе – можливим», – каже президент Паралімпійського комітету України Валерій Сушкевич.

Наталка ПОЗНЯК-ХОМЕНКО, «Україна Молода».

ПРОМІНЬ

ВСЕУКРАЇНСЬКА РЕАБІЛІТАЦІЙНА ГАЗЕТА ТОВАРИСТВА СЛІПИХ

• Видається з 7 січня 1989 року • Понеділок, 27 січня 2014 року • №№ 3-4 (1223-1224) •

НОВОРІЧНІ НОВИНИ

Зустрічаючи кожен новий рік, ми сподіваємося на все краще, на приємні новини, які принесуть нам радість і поліпшення нашого життя.

Першою такою новиною цього року, сподіваємось не останньою, стало відкриття офіційного сайту Центрального правління Українського товариства сліпих. Його адреса cputos.org.ua.

На головній веб-сторінці вміщено сім найважливіших елементів, які висвітлюють життя Товариства. Це «3 історії Товариства», «Керівні органи УТОСу», «Осередки Товариства», «Підприємства УТОСу» та інші. Матеріали, подані на сайті, досить непогано показують життя виробничих підприємств та утосівських організацій. Вдало дібрані кольори. Вони

не рижуть ока, як це мало місце на сайтах деяких утосівських організацій. Взагалі сторінка справляє приємне враження і змістом, і оформленням. Добре, що перша чарка не стала колом.

Однак варто і висловити деякі зауваження, аби вони були враховані в подальшій роботі. Непогано було б розмістити на сайті детальну інформацію про всі осередки та виробничі підприємства системи. Слід також звернути увагу на грамотність тексту. Зокрема, слово «УТОС» в українській мові відмінюється.

Зичимо новому джерелу інформації незрячих розквіту, популярності серед читачів, а його творцям щастя, здоров'я і всіляких гараздів.

Інф. «Променя».

ВОЛИНСЬКИЙ РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР

Волинський обласний центр реабілітації інвалідів по зору (ВОЦРІЗ) було засновано громадськими організаціями – Волинською обласною організацією УТОСу та Волинським обласним Фондом «Зір» у березні 2002 року, а в січні 2003 року його було зареєстровано як навчальний заклад.

За період роботи ВОЦРІЗ отримали путівку в життя 215 реабілітантів.

Зокрема 125 інвалідів пройшли соціальну реабілітацію, у межах якої набули навичок роботи на персональному комп'ютері як користувачі.

Опанували професію масажиста 75 інвалідів. Гру на музичних інструментах опанували 15 незрячих. Понад 30 інвалідів по зору отримали психологічний супровід у процесі навчання у вищих та середніх спеціальних закладах Волинської області.

Самовіддана праця таких співробітників центру, як юрист Наталія Ігорівна Скулінець (інвалід по зору І групи), завуч-методист Зоряна Юріївна Цюп'ях (інвалід ІІ групи), заслужений працівник соціальної сфери України, майстер з профорієнтації Галина Степанівна Забелінська, ма-

«ПРОМІНЬ»

Головний редактор Іван ТАРАН. Заст. головного редактора Анатолій УЛЬЯНЕЦЬ, редактор відділу Наталія ЩЕРБАНЬ, літературний редактор Вікторія ВЛАСЕНКО, коректор Тетяна ВОЛОЩУК, верстка Єлизавети ЗГУРСЬКОЇ.

Засновник – Центральне правління Українського товариства сліпих. Видається з січня 1989 р. Реєстраційний № 414. Друкується рельєфно-кравковим та плоским шрифтом. Для індивідуальних передплатників індекс 61004. Для підприємств і організацій індекс 23269. Редакція публікує матеріали, не завжди поділяючи точку зору своїх авторів. Листування з читачами ведеться тільки на шпальтах газети. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв та іншої точної інформації несе автор публікації.

Адреса редакції: вул. Л. Первомайського, 7-а, м. Київ-133, 01133, ПОГ «Об'єднана редакція періодичних видань УТОСу «Заклик». Тел.: (044) 246-79-32 (факс), 246-79-48, 234-59-20. E-mail: zaklyk2@ukr.net. У разі неотримання газети звертайтеся до відділень зв'язку за місцем проживання. Надруковано в РБЗІД УТОСу: пров. Т. Шевченка, 4, м. Київ-01001. Тел.: 278-14-07.

ГОЛОВА ВОЛИНСЬКОГО ОБЛПРАВЛІННЯ УТОСУ
ЮРІЙ ПРОКОПОВИЧ СИМОНЧУК.

сажист Микола Сергійович Гончаревич, семінарист Волинської духовної семінарії Олег Сергійович Климонюк (інвалід по зору I групи), оператори ПК – Михайло Степанович Гуляй (інвалід I групи) і Олександр Віталійович Мельник (інвалід I групи), повернула віру у свої сили багатьом молодим людям, що мають вади зору.

Персонал впродовж усієї діяльності центру, працюючи переважно на громадських засадах, зосередив свою увагу на забезпеченні належного рівня психологічної і соціальної реабілітації інвалідів, їх професійної орієнтації та професійного становлення. Працівники центру знайомлять реабілітантів з основними законодавчими актами з соціального захисту інвалідів, прищеплюють навички самообслуговування, користування побутовою технікою і тифлотехнікою, спілкування у колективі. Керівником Волинського обласного цен-

тру реабілітації інвалідів по зору є Августин Степанович Прох.

Сьогодні у ВОРЦІЗі створені усі умови для успішного включення молодих інвалідів по зору у соціально-трудова відносини, які в центрі здобувають професію «Оператор комп'ютерного набору» (ліцензія Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України АГ за №582344 від 15.11.2011 р.). Термін навчання 6 місяців, форма навчання – денна. Слухачам курсів, що не мешкають в місті Луцьку, надається безкоштовне проживання в гуртожитку Центру. За період навчання учень-інвалід по зору вивчає операційну систему Windows, програму для компенсації вади зору та голосової підтримки роботи з комп'ютерною технікою Jaws for Windows, основи MS Office для створення текстової документації та роботи з електронними таблицями. Випускник отримує диплом і кваліфікацію «Оператор комп'ютерного набору» II категорії.

Центр ініціює у Волинській області створення умов для інтегрування діяльності інститутів системи соціального захисту, закладів професійної реабілітації інвалідів та працедавців для пошуку та добору робочих місць, де могли би працювати інваліди по зору, їх професійної підготовки, надання можливості людині з вадами зору, що здобуває фах, сформувати конкретний образ праці у період виробничої практики. Такий підхід до професійного навчання, працевлаштування та підтримки у процесі подальшої зайнятості інвалідів по зору дасть змогу ефективніше залучати їх до активних дій щодо праці та зайнятості, забезпечити дієвий моніторинг працевлаштування та зайнятості, підвищити ефективність взаємодії державних служб та недержавних організацій.

За матеріалами
утосівського сайту cputos.org.ua.

Щоб написати книгу, звільнилася з роботи

Людмилу Даєр можна було вважати улюбленою дочкою. У 25 років вона отримала запрошення на роботу менеджером з роботи з клієнтами британської авіакомпанії Бі-Мі-Ей. «Літала по всьому світу, спілкувалася з людьми, укладала контракти, мріяла про кар'єру, яка була у розквіті. І, на мій превеликий сором, я тоді зовсім не знала ні про наших спортсменів, ні про паролімпійський спорт загалом», – згадує вона.

Виступ української паролімпійської збірної в Лондоні в прямому сенсі перевернув її життя. «Скільки разів протягом ігор я піднімала слухавку у своєму офісі в лондонсь-

кому «Хітроу» й чула: «Did you see it? (Ти це бачила?!) Бачила приголомшливі виступи твоєї української збірної?! Вони беруть одну вершину за іншою і встановлюють усе нові рекорди! Як їм це вдається? Які секрети таких дивовижних виступів? Це просто неймовірно! Про їхні досягнення обов'язково має вийти книга!» – написала згодом Людмила Даєр у передмові. А тоді, відразу після Паролімпійських ігор у Лондоні, вона написала заяву на звільнення, зняла всі свої заощадження і повернулася в Україну – писати книжку.

Це був перший белетристичний досвід пані Людмили. Досі вона жодного разу

не бралася за перо. Так само, як не мала жодного уявлення, де шукати героїв своєї розвідки. Знайшла телефон «Інваспорту», довго пояснювала, хто вона і що їй треба. Їй допомогли знайти номери чемпіонів. З кожним вона поговорила по телефону, потім їздила на зустрічі, довго спілкувалася.

На здійснення мрії пішов рік, але Людмила не шкодує ні витраченого часу, ні зусиль, ні коштів. «Коли я бачила їхні виступи в Лондоні, я не раз говорила собі: «Це неможливо!» Люди незрячі, без рук, без ніг чинили такі подвиги! Мені просто захотілося, щоб про них дізнався світ», – каже авторка.

...А щоб надрукувати — продала власну машину

Із 24 золотих медалістів на пропозицію розповісти про себе відгукнулися двадцять. Двадцять історій боротьби з хворобами, присудами медиків і суспільства, зрештою – із самим собою, своїми хвилинними слабкостями, розчаруваннями, страхами. «Багато хто насторожено сприйняв пропозицію стати героєм книги. Та коли я почала їм говорити, що ця книжка допоможе й іншим повірити в себе, вони відкривали душі», – розповідає Людмила.

Повчитися тут і справді є в кого. Наталя Прологаєва після ДТП, отримавши кілька переломів хребта, лишилася паралізованою сама з двома маленькими

дітьми, молодшому з яких на той момент було лише два роки, а старшому – чотири. Але, навчившись жити у інвалідному візку, вона знову знайшла себе у змаганнях на воді.

Андрій Калина народився без руки, його матері настійливо радили залишити хлопчика в пологовому. А тепер його навіть повносправні майстри плавання не можуть обігнати. Андрій попросив опублікувати в книжці звернення до батьків таких дітей, як він: не треба захищати дітей, не треба їх опікати – дайте їм розкрити свій потенціал. Не вбивайте мрій своїх дітей!

25-річному легкоатлетові Юрію Царуку від на-

родження поставили невтішний діагноз – дитячий церебральний параліч. Однак заняття спортом поставили його на ноги. І хоча Царук тримається на них, як і раніше, невпевнено, на біговій доріжці він дасть фору багатьом фізично здоровим людям.

Такий самий діагноз і у Вікторії Савцової – до двох років вона навіть не ходила. Батькам сказали, що дівчинка ніколи не буде жити самостійним життям. Але батьки повірили в неї та віддали в секцію плавання. І в 14 років Віка стала наймолодшим переможцем Паролімпійських ігор.

А Андрій Голівець прийшов в «Інваспорт» у 42

ІНВАЛІДИ – ВЗІРЕЦЬ ДЛЯ ЗДОРОВИХ

Перша книжка про долі золотих медалістів-паралімпійців побачила світ завдяки ентузіазму українки з Британії

Рік тому їм стоячи аплодував весь світ. Паралімпійська збірна України в Лондоні завоювала 84 медалі, з яких 32 – золоті, посівши четверте

місце в загальнокомандному заліку. Британська служба Бі-Бі-Сі в одній зі своїх програм охрестила виступ українських спортсменів з обмеженими фізичними можливостями «революцією».

Але мало хто за кордоном здогадувався, яким тернистим був шлях укра-

їнських паралімпійців до п'єдесталу пошани. Щирі сповіді цих атлетів лягли в основу книжки Людмили Даєр «Неможливе – можливо», яка побачила світ у видавництві «Фенікс».

Щоб її написати, авторка кинула престижну роботу і повернулася з Лондона в Україну.

крема й завдяки «Ресурсному центру освітніх інформаційних технологій для осіб з особливими потребами», одним із напрямків діяльності якого є впровадження інклюзивної освіти. За рік центр набув статусу всеукраїнського – тут допомагають дітям із вадами зору не лише Львівської області, а й ще з 12 регіонів країни.

За словами виконавчого директора Львівського обласного осередку ВГО «Українська спілка інвалідів» (УСІ) Оксани Потимко, Ресурсний центр є унікальним, позаяк у ньому поєднано наукові, практичні та технічні напрацювання. Діти з вадами зору, їхні батьки та вчителі, які звертаються до центру, отримують спеціальні матеріали для навчання.

«Ми впроваджуємо концепцію інклюзивної освіти незрячих школярів. Рік тому центр було оснащено спеціалізованим обладнанням. Завдяки співпраці благодійного фонду Ріната Ахметова «Розвиток України» та Національного університету «Львівська політехніка» було придбано тифлотехнічні засоби – друкарські машини зі шрифтом Брайля, принтери, комп'ютери. Завдяки новому обладнанню побачили світ «Абетка» видавництва «А-ба-ба-га-ла-ма-га» для діток з проблемами зору, «Абетка в рельєфних малюнках», тактильні цифри та літери, об'ємні матеріали. Тобто навчально-дидактичний матеріал для школярів з вадами зору, які проходять навчання в

спеціалізованих та загальноосвітніх школах», – зазначила Потимко. Вона також наголосила, що Ресурсний центр розпочав геть новий для України напрямок роботи – адаптування мультимедійних фільмів для незрячих дітей.

«Ми працюємо над виготовленням мультфільмів, що адаптовані для незрячих глядачів. У партнерстві з фондом Ріната Ахметова також будуть виготовлені аудіолекції до навчальних предметів, які вивчаються студентами з вадами зору у медколеджах», – наголосила Потимко.

Керівник програми «Адресна допомога» благодійного фонду Ріната Ахметова «Розвиток України» Вікторія Миколаюк наголосила, що поряд зі системними програмами «Розвитку України» не байдужа доля інвалідів.

«У рамках програми «Пряма адреса на допомога» ми підтримуємо людей з особливими потребами, зокрема з вадами зору. Ми забезпечуємо проведення необхідного лікування, підтримуємо соціальні ініціативи. І беручи до уваги повний брак в Україні навчального матеріалу для студентів із вадами зору, фонд Ріната Ахметова наступного року підтримає виготовлення аудіолекцій до 35 навчальних предметів, які вивчаються студентами з вадами зору у медичних коледжах України протягом трьох років навчання (Львів, Київ, Генічеськ, Харків, Чернівці)».

УНІАН – здоров'я.

ЗНАЙТИ СЕБЕ

Буває, давно знаєш людину, здається, нічого особливого в ній, а як копнеш глибше, відкриється такий широкий світ, що навіть дух захоплює. Так і з цією моєю знайомою, про яку розповідь.

Комп'ютерні курси асоціації «Вікно у світ» для незрячих існують вже багато років. Свого часу їх заснував відомий незрячий вчений, учень видатного українського кібернетика Віктора Глушкова, Георгій Овсійович Цейтлін.

Чимало незрячих пройшли через них за цей час, здобувши фах оператора комп'ютерного набору. Перед багатьма відкрили вони шлях до знань, здобуття професії або проведення культурного дозвілля. Дехто й досі залишається просто другом для працівників цієї організації. Час від часу тут збираються випускники. Організовує ці зустрічі Олена Яківна Коваль, яка працює не один рік в асоціації «Вікно у світ».

Вона народилася з порушенням зору, проте закінчила вісім класів загальноосвітньої школи, потім перейшла до спецшколи для незрячих, де навчалася у класі для слабозорих.

Після закінчення десятого класу мріяла вийти заміж, народити дітей і залишитися в Новочеркаську, де закінчувала школу-інтернат. Проте сталося інакше. Той, на кого поклала надії, поїхав навчатися до Санкт-Петербурга, на той час Ленінграда. Олена з подружкою переїхала до Макіївки Донецької області. Там влаштувалася працювати на утосівське підприємство. Щоб згаяти вільний час і з користю провести дозвілля, почала займатися плаванням. У вісімдесяти роки практично на кожному УВП існували спортивні секції для незрячих. Плавала багато, здавалося, навіть більше, ніж працювала. Брала участь у змаганнях. Саме спорт познайомив її зі своїм першим чоловіком, киянином, теж слабозорим. Згодом переїхала до столиці.

У Києві працювала спочатку на УВП №1, потім на УВП №4. Певний час тут діяли курси масажистів, які успішно закінчила Олена Яківна. До неї почали звертатися люди. Згодом з'явилася власна клієнтура. Три роки пропрацювала в елітному клубі Київ-Донбас «Атлант».

Усе своє свідоме життя Олена мріяла навчатися в університеті, але мрія реалізувалась тільки тоді, коли відкрився Міжнародний

університет розвитку людини «Україна», який мав факультет з підготовки реабілітологів. Навчатися, хо-ча й на заочному відділенні, було важко, а надто на першому курсі, коли ще не було власного комп'ютера. Доводилося читати багато літератури. Допомогали син і друзі. З чоловіком на той час Олена розлучилася. На другому курсі закінчила комп'ютерні курси для незрячих і стало легше з підготовкою до занять. На третьому – Олену запросили працювати до Управління адаптації та реабілітації при університеті.

На четвертому курсі вона вирішує ще й бути психологом, і вступає на факультет психології університету «Україна». Річ у тім, що на цей факультет Олена вступала з самого початку, але тоді не набралася група і довелося перейти на факультет реабілітації. З часом бажання не зникло, і коли з'явилася така можливість, використала її. Зізнається, що навчатися на двох факультетах було складно. Нерідко сесії проходили одночасно. Доводилось писати по сорок контрольних робіт. Проте навіть думки не було кинути навчання. «Мабуть, це доля, – сказала декан психологічного факультету, – ти маєш бути психологом».

На сьогодні, як психолог, Олена Яківна Коваль працює на комп'ютерних курсах для незрячих асоціації «Вікно у світ». Спілкується з учнями, організовує зустрічі, проводить бесіди. Займається волонтерською діяльністю. Але основною залишається робота у виші.

Вона працює в науково-практичному центрі медико-реабілітаційних технологій університету «Україна». Як реабілітолог, Олена Яківна веде диспансеризацію всіх студентів-інвалідів, надає рекомендації та поради. Має своє обладнане робоче місце: комп'ютер, на якому багато друкує, сканер, принтер. Одне слово, має все, щоб ні від кого не залежати. Працює десять років. Розповідає, що все, чому навчилася в юні роки, стало їй у пригоді.

Багато читає наукової літератури. Пригадує, коли пішла навчатися, їй все було цікаво. Вивчала культурологію, філософію. Завжди відчувала підтримку родини, особливо батьків.

– Коли ставиш перед собою якусь мету, не слід боятися труднощів, не варто сумніватися у своїй перемозі, – говорить Олена Яківна.

Олена МЕЛЬНИЧЕНКО.

СУЧАСНИЙ СВІТ І НЕЗРЯЧІ

Сучасний світ – непростий. Серед виру людських пристрастей інвалідам не затишно. Сліпота ж – найтяжча категорія інвалідності, а ще гірше, коли людина сліпа духовно. Як збагатити душі незрячих, залучивши їх до суспільно корисної діяльності, щоб вони не залишилися на узбіччі життєвої дороги і займали активну позицію, радилися учасники зустрічі за «круглим столом», що проводилася Летичівською ТПО УТОСу напередодні минулорічного Міжнародного дня сліпих в рамках відзначення 80-річчя створення Українського товариства сліпих та Міжнародного дня білої тростини.

У зустрічі брали участь інваліди по зору, представники райдержадміністрації, районної ради, керівники громадських організацій, психологи, педагоги, медики.

Вступним словом з проблеми «Сучасний світ і незрячі» відкрив захід голова Летичівської ТПО П.О. Леськов. Методист Центральної районної бібліотеки Г.Ф. Собченко виступила з доповіддю «Соціально-психологічні проблеми інтеграції інвалідів по зору у суспільне життя», у якій йшлося про життя інвалідів по зору в нашій країні й за кордоном. А члени творчої групи «За здоровий зір» обговорювали проблеми зору, шляхи та напрямки щодо його збереження.

Своїми думками про психологічні аспекти роботи з дітьми дошкільних закладів, які мають вади зору, поділилася психолог Центру розвитку дитини «Калінонька» Н.А. Гавришук. А вчителька початкових класів Летичівського НВК № 1 Н.В. Суліманова поділилася досвідом роботи щодо виявлення індивідуальних здібностей школярів з вадами зору. Психолог Летичівської гімназії № 2 А.М. Реєнт порушила актуальне питання щодо психологічних аспектів прояву тривоги і страху у школярів з вадами зору в процесі навчання. А голова районної організації Червоного Хреста Л.О. Сорокопуд розповіла про медичну реабілітацію людей з обмеженими фізичними можливостями.

По-діловому конструктивними були виступи представників райдержадміністрації – керуючої справами апарату Є.О. Войто-

вич та заступника начальника управління соціального захисту населення О.З. Іванишиної. Вони звернули увагу на турботу нашої держави про незрячих, забезпечення їх тифлозасобами, надання грошової допомоги людям з тяжкими вадами зору.

Під час зустрічі виявили високу активність освітяни. Зокрема педагог Летичівської загальноосвітньої школи № 3 А.В. Станіслав та методист райметодкабі-нету відділу освіти райдержадміністрації Б.В. Онищук. Вони говорили про благодійну акцію «Один день ночі», милосердя, доброту, увагу до кожної незрячої людини, про волонтерську діяльність педагогічних колективів, школярів. Своїми думками поділились інваліди по зору В.І. Нянчук, П.І. Федчишин та інші.

«Сучасний світ і незрячі» – таке звернення ухвалили учасники заходу до народних депутатів України, депутатів місцевих рад, органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, керівників підприємств, різних установ та організацій, всієї громадськості, до кожного, кому небайдужа доля тих, хто втратив зір.

Також під час зустрічі було висловлено чимало цікавих пропозицій, зауважень щодо подальшої діяльності Летичівської ТПО УТОСу.

Л. ОМЕЛЯНЕНКО.

ПОДЯКА

Правління Летичівської ТПО УТОСу висловлює щире вдячність працівникам місцевого управління Пенсійного фонду, які завжди охоче відгукуються на прохання незрячих щодо роз'яснювально-просвітницької допомоги.

Хотілося б також відзначити, що завдяки небайдужості й турботі начальника Летичівського цеху телекомунікаційних послуг № 11 ПАТ «Укртелеком» Л.О. Луцишина та електромонтера О.В. Яковичина у приміщенні нашої організації відтепер діє радіоточка. Ми дякуємо цим людям, які здатні дарувати незрячим маленькі радощі життя.

П.О. ЛЕСЬКОВ,
голова Летичівської ТПО УТОСу.

РИМСЬКИЙ ПАПА ТУРБУЄТЬСЯ ПРО ІНВАЛІДІВ

Святійший Отець 11 січня цього року надав аудієнцію Ілеані Арженцін, відомою своєю боротьбою за права інвалідів. Депутат італійського парламенту сама належить до осіб з обмеженими фізичними можливостями і пересувається на інвалідному візку. Раніше Арженцін прислала Святійшому Отцю лист з проханням посприяти у вирішенні різних проблем, пов'язаних з інвалідами та їх ситуацією. Це стало приводом для запрошення активістки з боку понтифіка. Зустріч пройшла в Апостольському палаці й тривала близько півгодини, повідомив О. Федеріко Ломбарді, голова прес-служби Святого Престолу.

Головною темою розмови стала необхідність підтримки, яка має надаватися, зокрема, батькам людей з важкими формами інвалідності, які живуть з глибокою стурбованістю у зв'язку з нелегкою перспективою, яка чекає дітей після їх смерті. Ілеана Арженцін і Папа Франциск говорили також на інші теми, такі як ліквідація архітектурних бар'єрів у громадських та церковних будівлях.

Понтифік виявив велику увагу і інтерес до всього, що було сказано італійською активісткою, і запевнив у своїй підтримці ініціатив, що мають на меті допомогу інвалідам та інформування суспільства про проблеми, пов'язані з інвалідністю.

За матеріалами Інтернет-видань.

У ЛЬВОВІ СТВОРЮЮТЬ МУЛЬТФІЛЬМИ ДЛЯ НЕЗРЯЧИХ ДІТОК

Проблема втрати зору є актуальною у всіх країнах. Всього у світі налічується близько 37 млн. сліпих людей і 124 млн. осіб з недостатнім зором. За словами головного позаштатного спеціаліста Міністерства охорони здоров'я з дитячої офтальмології, завідувача Центру дитячої офтальмології кандидата медичних наук Юрія Барінова, нині в Україні на 10 тисяч дітей – один сліпий, а дитяча сліпота посідає третє місце у загальній структурі інвалідності. «Офтальмологи очікують на приріст показників – 200 – 300 незрячих дітей на рік. Якщо ці цифри додати до 700 сліпих дітей в Україні – це вже стан епідемії. Україна підключена до всесвітньої про-

грами Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) «Право на зір – 2020». Її реалізація має бути закінчена в 2020 році, згідно з положеннями програми показники сліпоти та слабозорості у світі мають бути знижені в 2 – 3 рази. За програмою, ми повинні мати 0,4 дитини на 10 тисяч населення, тобто 4 дитини на сто тисяч», – зазначає Барінов.

Однак кожна дитина, незалежно від своїх особливих потреб, повинна мати доступ до освіти та всіх сфер життя. Таким «особливим» діткам необхідно створити всі умови для всебічного розвитку. Львівщина однією з перших в країні створила класи, де діти з вадами зору навчаються разом з іншими. Зо-